U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **J. P.,** proti žalovanému: **Krajský úřad středočeského kraje,** se sídlem Zborovská 11, Praha 5, o návrhu na obnovu řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 13. 4. 2005, č. j. 9 Ca 27/2004 – 62, ukončeného rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2008, č. j. 4 Ans 2/2006 – 127,

takto:

I. Návrh na obnovu řízení skončeného rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2008, č. j. 4 Ans 2/2006 – 127, **se odmítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal ochrany proti nečinnosti Krajského úřadu Středočeského kraje ve věci vyřizování jeho žádostí a návrhů vztahujících se k rozhodnutí Okresního úřadu Kladno ze dne 8. 1. 2000 (opravným sdělením bylo datum vydání rozhodnutí cestou opravy chyby v psaní upraveno na 8. 2. 2000), č. j. RR/646/98-Výst/Dv. Uvedeným rozhodnutím Okresní úřad Kladno rozhodl jakožto odvolací orgán o změně rozhodnutí Městského úřadu Kladno ze dne 9. 7. 1998, č. j. Výst. 1297/98/Pa, v tom smyslu, že změnil podmínku stavebního povolení č. 14 týkající se zajištění střechy na předmětné stavbě.

Žalobce v podané žalobě (i v následujících podáních) uváděl, že pro nezákonnost uvedeného rozhodnutí Okresního úřadu Kladno podal dne 18. 2. 2000 podnět k přezkoumání rozhodnutí mimo odvolací řízení Ministerstvu pro místní rozvoj. Tento podnět ministerstvo, přestože zjistilo některá pochybení, dne 14. 11. 2000 odložilo. Žalobce spatřoval nečinnost žalovaného v tom, že rozhodnutím ze dne 17. 4. 2002, č. j. ÚPS/11036/02/Ko, potvrdil rozhodnutí Okresního úřadu Kladno ze dne 25. 2. 2002, kterým bylo zamítnuto povolení obnovy řízení ve věci vydaného stavebního povolení z toho důvodu, že účastník nedodržel lhůtu 3 měsíců od doby, kdy se dozvěděl o důvodech obnovy. Žalobce nesouhlasil s posouzením této lhůty z hlediska § 63 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (dále jen „správní řád), poukázal na možnost domáhat se

obnovy řízení i ve smyslu odst. 4 pro případ, bylo-li rozhodnutí dosaženo trestným činem a dovozoval, že v daném případě nebyl splněn závazný právní názor posoudit stavbu dle § 127 odst. 1 občanského zákoníku v intencích rozsudku krajského soudu, v čemž spatřoval zneužití pravomoci veřejného činitele podle § 158 odst. 1 tr. zák. a dovozoval, že ve smyslu § 63 odst. 4 správního řádu se na tento důvod obnovy řízení vztahuje lhůta 3 let. Dále žalobce spatřoval nečinnost žalovaného ve vyřizování své žádosti ze dne 18. 10. 2002 o přezkoumání rozhodnutí Okresního úřadu Kladno ze dne 8. 1. 2000 (opravným sdělením bylo datum vydání rozhodnutí cestou opravy chyby v psaní upraveno na 8. 2. 2000), č. j. RR/646/98-Výst/Dv, mimo odvolací řízení a současně podaného návrhu na obnovu řízení v téže věci. Kromě toho uvedl, že Ministerstvo pro místní rozvoj postoupilo dne 26. 4. 2002 jeho podnět k přezkoumání rozhodnutí mimo odvolací řízení k vyřízení Krajskému úřadu Středočeského kraje. Namítal, že krajský úřad celou záležitost vyřizoval 11 měsíců a vydal sdělení až po uplynutí 3 let od nabytí právní moci napadeného rozhodnutí. Tím došlo k porušení § 63 odst. 3 a odst. 4 správního řádu a byl několikanásobně porušen § 49 cit. zák. o lhůtě pro rozhodnutí. Žalobce tvrdil, že v dané věci žalovaný nezákonně nepovolil obnovu řízení, přičemž z důvodů nezákonných postupů ve správním řízení a z důvodů porušení zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“), a vyhlášky č. 137/1998 Sb. při aplikaci jejích ustanovení § 36 a § 63 měl obnovu povolit. Za rozhodující skutečnosti žalobce považoval, že poté, kdy stavebník (tj. jeho syn J. P. ml.) již dokončil stavbu rodinného domku dle pravomocného stavebního povolení, Krajský soud v Praze nezákonně zrušil toto povolení a byla nařízena nezákonná instalace střešních sněholamů, což zapříčinilo odmítnutí kolaudace uvedené stavby a již 4 roky (k době podání žaloby) je nezákonně bráněno v užívání stavby k účelu, pro který byla pořízena. Žalobce poukázal na to, že správní orgány se neřídily právním názorem, který vyslovil Krajský soud v Praze ve zrušujícím rozsudku. Podle jeho názoru je žalovaný plně odpovědný za škodu, která byla způsobena úmyslně, nezákonným postupem v řízení, když nečinností správního orgánu bylo dosaženo pouze toho, že uplynuly 3 roky od právní moci rozhodnutí, ačkoli mělo být postupováno podle § 63 odst. 4 správního řádu.

Rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 13. 4. 2005, č. j. 9 Ca 27/2004 – 62, soud podanou žalobu na ochranu proti nečinnosti zamítl jako nedůvodnou, neboť ve vztahu k návrhům žalobce na přezkum správního rozhodnutí a na obnovu správního řízení učiněným v průběhu správního řízení neshledal nečinnost žalovaného správního orgánu. Výslovně v odůvodnění svého rozsudku uvedl, že neshledal žalobu proti nečinnosti žalovaného při vyřizování podnětu při zkoumání rozhodnutí mimo odvolací řízení důvodnou, neboť žalovaný v daném případě neměl povinnost vydat rozhodnutí, jímž by podle § 65 odst. 2 správního řádu zrušil nebo změnil rozhodnutí vydané ve stavebním řízení. Také v případě návrhů na obnovu řízení neshledal městský soud nečinnost žalovaného, neboť o těchto návrzích i o odvoláních bylo rozhodnuto řádnými rozhodnutími žalovaného ze dne 25. 2. 2002 a 17. 4. 2002. Žalovaný v tomto případě splnil svou zákonnou povinnost a vydal rozhodnutí o návrzích žalobce. U osoby žalobce pak přistupuje další okolnost, která rovněž činí jím podanou žalobu v rozsahu námitek týkajících se obnovy řízení podle § 62 správního řádu nedůvodnou, a to okolnost, že žalobci J. P. st., který podal žalobu svým jménem, nikoliv jménem stavebníka J. P. ml., nesvědčí ani subjektivní veřejné právo na vydání rozhodnutí o obnově řízení, jestliže nebyl účastníkem stavebního řízení, jehož se obnova týkala.

Rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2008, č. j. 4 Ans 2/2006 – 127, byla kasační stížnost žalobce proti uvedenému rozsudku Městského soudu v Praze zamítnuta jako nedůvodná. Nejvyšší správní soud dospěl k témuž závěru jako Městský soud v Praze, totiž že v případě stěžovatelových podnětů správní orgán neměl zákonnou povinnost vydávat rozhodnutí; potom ovšem nečinnostní žaloba, domáhající se vydání takového rozhodnutí, nemůže být úspěšná, neboť žalobou proti nečinnosti se lze domáhat pouze vydání rozhodnutí v případě, že žalovaný správní orgán má zákonnou povinnost takové rozhodnutí vydat. Nejvyšší správní soud přisvědčil též názoru městského soudu, co se týče návrhů na obnovu řízení v tom smyslu, že ohledně nich stěžovatel nebyl legitimován k podání žaloby proti nečinnosti. Neshledal též důvodnou námitku nepřezkoumatelnosti rozsudku Městského soudu v Praze pro nesrozumitelnost, když naopak dospěl k závěru, že rozsudek je přesvědčivě, racionálně, logicky a vyčerpávajícím způsobem zdůvodněn.

Uvedl dále, že ostatní stěžovatelovy námitky směřují mimo předmět přezkumu, který žalobce městskému soudu svou žalobou proti nečinnosti vymezil, neboli nebrojil proti nečinnosti žalovaného (resp. proti posouzení této otázky městským soudem), ale proti obsahu rozhodnutí o stavebním povolení, respektive o obnově stavební řízení. Tato rozhodnutí však nečinností žalobou napadena nebyla, ostatně ani jí napadena být nemohla, neboť pro takové případy soudní řád správní upravuje jiný žalobní typ – žalobu proti rozhodnutí správního orgánu (§ 65 a násl. s. ř. s.). Vzhledem k uvedenému se takovými námitkami nemůže zabývat ani Nejvyšší správní soud. Pokud se Městský soud v Praze k některým otázkám spadajícím do této skupiny vyslovil, učinil tak nad rámec nosných důvodů svého rozhodnutí v rámci *obiter dicta*.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2008 byl doručen do vlastních rukou žalobce dne 26. 3. 2008, žalovanému dne 27. 3. 2008 a zástupci žalobce dne 14. 4. 2008.

Podáním ze dne 28. 3. 2008, adresovaným jak Městskému soudu v Praze, tak Nejvyššímu správnímu soudu (doručenému shodně oběma soudům dne 1. 4. 2008) podal žalobce návrh na obnovu řízení ukončeného rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2008, č. j. 4 Ans 2/2006 – 127, a jako důvod obnovy řízení uvedl, že vyšly najevo nové skutečnosti a důkazy, které bez jeho viny nebyly a nemohly být použity v původním řízení a dodnes nebylo rozhodnuto o předběžné otázce o zákonnosti nařízení „Sněholamů“, jestliže výsledek obnoveného řízení pro něj může být příznivější. Dále uvedl, že důvodem obnovy je obsah odůvodnění rozsudku Nejvyššího správního soudu, který kasační stížnost zamítl, aniž by byla vyčerpána veškerá zjištění uvedená v žalobě ze dne 13. 10. 2003, doručené na Nejvyšší správní soud, který ji svým usnesením ze dne 16. 12. 2003, č. j. Na 894/2003 – 5, postoupil k projednání Městskému soudu v Praze. Naposledy uvedený soud nezjistil skutečný stav věcí a vůbec nereflektoval na podanou žalobu z 13. 10. 2003, věc řádně nešetřil, neboť dodnes nejsou naplněna zákonná ustanovení vycházející z rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 16. 6. 1999, č. j. 45 Ca 122/98 – 39, který zavazuje správní orgány podle zákona č. 99/1963 Sb. (o. s. ř.) z důvodu zrušeného rozhodnutí podle § 250j odst. 2 a odst. 3 k tomuto právnímu názoru: „*Žalovaný stavbu posoudí i ve smyslu ustanovení § 127 odst. 1 občanského zákoníku. Za tím účelem řízení doplní způsobem výše naznačeným. Teprve poté ve věci znovu rozhodne*“. Podle názoru žalobce nebylo tak dodnes učiněno, což je důkazem absolutní nečinnosti. Největší nezákonnost spatřuje v tom, že Okresní úřad v Kladně vydává rozhodnutí ze dne 8. 1.

2000, aniž by respektoval správní řád (§ 33 a § 34). V poučení tohoto rozhodnutí je záměrně zneužit § 59 odst. 4 správního řádu, což lze označit za úmyslný záměr, kterým je žalobci nezákonně odňata možnost se odvolat. Toto rozhodnutí bylo prvoinstanční, a proto odvolací orgán postupoval nezákonně a protiprávně. Nesouhlasil ani s jeho postupem, jímž úmyslně odmítl důvod obnovy z důvodu nedodržení lhůty 3 měsíců, aniž by vzal v úvahu, že bylo dovoleno tuto lhůtu uplatňovat do 3 let od právní moci rozhodnutí. Nejvyšší správní soud nemohl podle jeho názoru řádně přezkoumat napadený rozsudek městského soudu, neboť ten postupoval zmatečně; odkázal v tomto směru na § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s. a vyslovil přesvědčení, že chyběly podmínky řízení, a to zejména v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel neměla oporu ve spisech, nebo s nimi byla v rozporu a při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to ovlivnilo zákonnost a městský soud měl tudíž povinnost napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit. Namítal, že Nejvyšší správní soud nečinil to, co mu zákon ukládá, neboť pokud shledal nezákonnost správního rozhodnutí, měl je zrušit.

Žalobce požadoval, aby Městský soud v Praze podle § 111 s. ř. s. zahájil obnovu řízení proti výsledku přezkoumání věci v kasačním řízení. Přípustnost obnovy spatřoval v § 114 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a dále uvedl, že návrh podává proti rozsudku č. j. 9 Ca 27/2004 – 62, ze dne 13. 4. 2005, který byl řešen kasační stížností. Důvody k podání návrhu a důvody obnovy spatřoval v odůvodnění rozsudku.

Městský soud v Praze vzhledem k nejednoznačnosti a neurčitosti návrhu, z něhož nebylo možno bezpečně dovodit, jakého řízení se návrh na obnovu týká, vyzval stěžovatele usnesením ze dne 27. 5. 2008, č. j. 9 Ca 27/2004 – 159, k odstranění vad návrhu na obnovu řízení, především k upřesnění, proti jakému rozhodnutí návrh na obnovu řízení směřuje, zda proti rozsudku vydaného v řízení o správní žalobě před Městským soudem v Praze pod sp. zn. 9 Ca 27/2004 nebo proti rozsudku Nejvyššího správního soudu v řízení o kasační stížnosti žalobce vedeného u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 4 Ans 2/2006.

Podáním ze dne 9. 6. 2008 žalobce výslovně uvedl, že jeho návrh na obnovu řízení směřuje proti rozsudku Nejvyššího správního soudu v řízení o jeho kasační stížnosti proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 13. 4. 2005, č. j. 9 Ca 27/2004 – 62. Vyslovil přesvědčení, že z jeho podání ze dne 28. 3. 2008 je patrné čeho se týká a kdo je činí. Přípustnost návrhu je podle něho odůvodněna § 114 odst. 1 písm. a). Současně po poučení soudu o nezbytnosti zaplatit soudní poplatek z podaného návrhu, požádal o osvobození od soudních poplatků.

Za této procesní situace Městský soud v Praze usnesením ze dne 20. 8. 2008, č. j. 9 Ca 294/2008 – 17, postoupil věc Nejvyššímu správnímu soudu. Poukázal na ustanovení § 113 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen s. ř. s.), podle něhož je k řízení o obnově řízení ukončeného pravomocným rozsudkem (§ 111 s. ř. s.) příslušný soud, který vydal rozhodnutí, proti němuž návrh na obnovu řízení směřuje. Jelikož předmětné pravomocné rozhodnutí bylo v daném případě vydáno v řízení o kasační stížnosti žalobce Nejvyšším správním soudem, je tento soud věcně příslušný k řízení o návrhu na obnovu řízení. Městský soud v Praze není oprávněn obnovovat řízení před vyšším soudem. Proto Městský soud v Praze podle § 7 odst. 5 s. ř. s. postoupil věc Nejvyššímu správnímu soudu jako soudu příslušnému rozhodnout o návrhu na obnovu

řízení. Usnesení Městského soudu v Praze nabylo právní moci dne 1. 9. 2008 a věc byla postoupena dne 7. 1. 2009 spolu se spisem sp. zn. 9 Ca 27/2004 Nejvyššímu správnímu soudu.

Nutno předeslat, že návrh žalobce na obnovu řízení ve věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 4 Ans 2/2006 podal žalobce i u jmenovaného soudu, kam věc došla dne 1. 4. 2008. Nejvyšší správní soud poté, co dotazem u Městského soudu v Praze zjistil, že stěžovatel podal tentýž návrh u tamního soudu, věc je vedena pod sp. zn. 9 Ca 294/2008 a jsou v ní prováděny úkony směřující k odstranění vad návrhu, zejména k upřesnění, proti jakému rozhodnutí soudu návrh na obnovu řízení směřuje, nečinil sám žádné úkony z důvodu jejich možné duplicity a vyčkal skončení řízení před Městským soudem v Praze. Po vydání rozhodnutí Městským soudem v Praze o postoupení věci Nejvyššímu správnímu soudu pak dokončil řízení o podaném návrhu stěžovatele ze dne 28. 3. 2008, neboť za situace, kdy žalobcův návrh směřuje proti rozsudku tohoto soudu ze dne 31. 1. 2008, č. j. 4 Ans 2/2006 – 127, je tento soud ve smyslu ustanovení § 113 s. ř. s. příslušný k řízení a rozhodnutí o návrhu na obnovu řízení, jak již správně uvedl ve svém usnesení o postoupení věci i Městský soud v Praze. Nejvyššímu správnímu soudu jako soudu věcně příslušnému nezbylo však, než tento návrh pro nepřípustnost odmítnout.

Obnova řízení jako nově užívaný opravný prostředek v oblasti správního soudnictví byla zařazena až do soudního řádu správního, když do 31. 12. 2002 (podle znění občanského soudního řádu účinného do tohoto data, upravujícího správní soudnictví) nebylo možno podat proti rozhodnutí o žalobě další opravný prostředek (srovnej § 250j odst. 3 o. s. ř. ve znění platném do 31. 12. 2002). Jelikož ve správním soudnictví soudy rozhodují v jednom stupni, o povolení obnovy rozhoduje tentýž soud, který napadené rozhodnutí vydal (proti kterému návrh na obnovu směřuje) a povolí-li obnovu řízení, pak tentýž soud v obnoveném řízení pokračuje. Podstatná úprava je však – a to právě pro posuzovaný návrh – obsažena v § 114 s. ř. s., jenž pozitivně (v prvním odstavci) i negativně (ve druhém a třetím odstavci) taxativním způsobem stanoví, ve kterých věcech lze návrh na obnovu řízení podat a ve kterých nikoliv; jinými slovy upravuje přípustnost návrhu. Podle § 114 odst. 1 písm. a) a b) je obnova řízení přípustná jen proti rozsudku vydanému v řízení o ochraně před zásahem správního orgánu a ve věcech politických stran a politických hnutí. Podle odstavce 2 téhož ustanovení není přípustná obnova řízení proti rozhodnutí o kasační stížnosti a podle odstavce 3 není přípustná obnova řízení, směřuje-li návrh jen proti důvodům rozhodnutí nebo proti výroku o nákladech řízení. Je tudíž zřejmé, že řízení ukončené pravomocným rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2008, č. j. 4 Ans 2/2006 – 127, nelze k návrhu žalobce obnovit, neboť obnova řízení proti takovémuto rozhodnutí o kasační stížnosti stěžovatele (proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 13. 4. 2005, č. j. 9 Ca 27/2004 – 62), není ve smyslu ustanovení § 114 odst. 2 s. ř. s. přípustná. Nejvyšší správní soud proto musel stěžovatelův návrh jako nepřípustný podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. tímto usnesením odmítnout.

K námitce stěžovatele, že v jeho případě je obnova řízení přípustná podle ustanovení § 114 odst. 1 písm. a) s. ř. s. nutno nad rámec relevantních důvodů pro odmítnutí návrhu uvést, že v tomto směru se stěžovatel mýlí, neboť rozhodnutí (rozsudek) napadený návrhem na obnovu řízení se netýká ochrany před nezákonným zásahem správního orgánu, které je upraveno v ustanovení § 82 a násl. s. ř. s., ale bylo jím ukončeno řízení o kasační stížnosti směřující proti rozsudku, v němž Městský soud v Praze rozhodl o

žalobě proti rozhodnutí (nikoliv nezákonnému zásahu) správního orgánu podle § 65 a násl. s. ř. s.

Nejvyšší správní soud rozhodl o odmítnutí návrhu v senátu složeném v souladu s rozvrhem práce tohoto soudu, o němž byli účastníci soudem poučeni v řízení o kasační stížnosti vedeném pod sp. zn. 4 Ans 2/2006.

Zbývá ještě dodat, že Nejvyšší správní soud z důvodu procesní ekonomie nepokládal za potřebné rozhodovat o návrhu žalobce na osvobození od soudních poplatků pro řízení o návrhu na obnovu řízení, neboť za situace, kdy návrh byl odmítnut, by v případě nevyhovění návrhu na osvobození od soudních poplatků a vybrání poplatku od žalobce, by tento poplatek musel být žalobci vrácen ve smyslu ustanovení § 10 odst. 3 zák. č. 549/1991 Sb. o soudních poplatcích. Tento zákon sice v citovaném ustanovení výslovně upravuje pouze vrácení soudního poplatku v případě zastavení řízení před prvním jednáním, a nikoliv i při odmítnutí návrhu před prvním jednáním, avšak Nejvyšší správní soud je přesvědčen o tom, že odmítnutí návrhu je z hlediska jeho důsledku procesně srovnatelným institutem se zastavením řízení, a proto by muselo dojít k vrácení soudního poplatku žalobci.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. ledna 2009

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu